

© Ventil 15(2009)6. Tiskano v Sloveniji. Vse pravice pridržane.
 © Ventil 15(2009)6. Printed in Slovenia. All rights reserved.

Impresum

Internet:
<http://www.fs.uni-lj.si/ventil/>

e-mail:
ventil@fs.uni-lj.si

ISSN 1318-7279
 UDK 62-82 + 62-85 + 62-31-33 + 681.523 (497.12)

VENTIL – revija za fluidno tehniko, avtomatizacijo in mehatroniko
 – Journal for Fluid Power, Automation and Mechatronics

Letnik	15	Volume
Letnica	2009	Year
Številka	6	Number

Revija je skupno glasilo Slovenskega društva za fluidno tehniko in Fluidne tehnike pri Združenju kovinske industrije Gospodarske zbornice Slovenije. Izhaja šestkrat letno.

Ustanovitelj:
 SDFIT in GZS – ZKI-FT

Izdajatelj:
 Univerza v Ljubljani, Fakulteta za strojništvo

Glavni in odgovorni urednik:
 prof. dr. Janez TUŠEK

Pomočnik urednika:
 mag. Anton STUŠEK

Tehnični urednik:
 Roman PUTRIH

Znanstveno-strokovni svet:
 izr. prof. dr. Maja ATANASIJEVIČ-KUNC, FE Ljubljana
 izr. prof. dr. Ivan BAJSIČ, FS Ljubljana
 doc. dr. Andrej BOMBAC, FS Ljubljana
 izr. prof. dr. Peter BUTALA, FS Ljubljana
 prof. dr. Alexander CZINKI, Fachhochschule Aschaffenburg, ZR Nemčija
 doc. dr. Edvard DETIČEK, FS Maribor
 izr. prof. dr. Janez DIACI, FS Ljubljana
 prof. dr. Jože DUHOVNIK, FS Ljubljana
 doc. dr. Niko HERAKOVIČ, FS Ljubljana
 mag. Franc JEROMEN, GZS – ZKI-FT
 izr. prof. dr. Roman KAMNIK, FE Ljubljana
 prof. dr. Peter KOPACEK, TU Dunaj, Avstrija
 mag. Milan KOPAC, KLADIVAR Žiri
 doc. dr. Darko LOVREC, FS Maribor
 izr. prof. dr. Santiago T. PUENTE MÉNDEZ, University of Alicante, Španija
 prof. dr. Hubertus MURRENHOF, RWTH Aachen, ZR Nemčija
 prof. dr. Takayoshi MUTO, Gifu University, Japonska
 prof. dr. Gorko NIKOLIĆ, Univerza v Zagrebu, Hrvaška
 izr. prof. dr. Dragica NOE, FS Ljubljana
 doc. dr. Jože PEZDIRNIK, FS Ljubljana
 Martin PIVK, univ. dipl. inž., Šola za strojništvo, Škofja Loka
 izr. prof. dr. Alojz SLUGA, FS Ljubljana
 prof. dr. Brane SIROK, FS Ljubljana
 prof. dr. Janez TUŠEK, FS Ljubljana
 prof. dr. Hironao YAMADA, Gifu University, Japonska

Oblikovanje naslovnice:
 Miloš NAROBÉ

Oblikovanje oglasov:
 Barbara KODRÚN

Lektoriranje:
 Marjeta HUMAR, prof.; Paul McGuinness

Računalniška obdelava in grafična priprava za tisk:
 LITTERA PICTA, d. o. o., Ljubljana

Tisk:
 LITTERA PICTA, d. o. o., Ljubljana

Marketing in distribucija:
 Roman PUTRIH

Naslov izdajatelja in uredništva:
 UL, Fakulteta za strojništvo – Uredništvo revije VENTIL
 Aškerčeva 6, POB 394, 1000 Ljubljana
 Telefon: + (0) 1 4771-704, faks: + (0) 1 2518-567 in
 + (0) 1 4771-772

Naklada:
 2 000 izvodov

Cena:
 4,00 EUR – letna naročnina 24,00 EUR

Revijo sofinancira Javna agencija za knjigo Republike Slovenije (JAKRS)

Revija Ventil je indeksirana v podatkovni bazi INSPEC.

Na podlagi 25. člena Zakona o davku na dodano vrednost spada revija med izdelke, za katere se plačuje 8,5-odstotni davek na dodano vrednost.

Plačilni sistemi in redni profesorji na univerzah v Sloveniji

V zadnjem času se pri nas, v politiki in drugje, zelo veliko govori o plačah zaposlenih v najbolj odgovornih državnih službah. Vsi govorijo o uravnoteženi plačni politiki. Primerjati se hočejo sodniki s poslanci, zdravniki s sodniki, učitelji z zdravniki in treji spet s četrtimi itd. O rednih profesorjih na univerzah pa se sploh ne govori. Nihče jih ne primerja z drugimi poklici, nihče jih ne omenja, o njih nihče ne misli, da so podplačani, tudi sami se v plačno politiko ne vtikujejo in videti je, kot da so najbolj zadovoljni in dobro plačani.

Pa ni tako!

Pa si oglejmo tri zelo preproste kriterije, ki so odločilno merilo plačila za opravljanje vsake službe. Prvi kriterij je potrebna izobrazba in pogoji, da lahko nek poklic sploh opravljaš. Drugi je odgovornost pri opravljanju poklica, tretji pa nevarnost pri opravljanju poklica.

Pa naredimo primerjavo med zdravniki, sodniki in rednimi profesorji. Vsi morajo končati ustrežno fakulteto, zdravnik še specializacijo, sodnik sodniški izpit in redni profesor magisterij in doktorat. Po mednarodnih kriterijih je znano, da mora imeti redni profesor na kateri koli univerzi višjo formalno izobrazbo kot sodnik ali zdravnik. Drugi kriterij, ki ga mora izpolnjevati sodnik, je izvolitev v naziv in redno sprotno izobraževanje. Sodniki se v pretežni meri izobražujejo v slovenskem jeziku in pretežno na državne stroške. Pri zdravnikih je prav tako treba opraviti specializacijo in se redno izobraževati v domačem in pogosto tudi v tujem jeziku. Pri rednih profesorjih pa je teh zahtev mnogo več. Če želi nekdo postati redni profesor, mora biti izvoljen vsaj trikrat (praksa pa je, da še večkrat). Prvič v docenta, drugič v izrednega profesorja in šele nato v rednega. Poleg formalne izobrazbe mora izpolnjevati še znanstvene reference, kot so objave v priznanih in recenziranih tujih revijah, imeti mora strokovne reference, kot so patenti in sodelovanje z industrijo, biti mora primerno pedagoško usposobljen, kar dokazuje z izdajo učbenikov, z dodatnim izobraževanjem in s pozitivnim mnenjem študentov.

Iz povedanega sledi, da so pogoji za rednega profesorja neprimerno strožji kot pa za sodnike ali zdravnike.

Kot drugi kriterij smo zapisali odgovornost pri opravljanju poklica. Zdravniki se sklicujejo, da so odgovorni za življenje ljudi in za njihovo počutje. To je res. Sodniki se sklicujejo, da odgovarjajo za svobodo ljudi. Tudi to je res. Kaj pa redni profesorji? Ali oni niso odgovorni za študente, za njihovo kariero, ki je lahko takšna ali drugačna, in to za celotno njihovo življenje? Ali življenjska kariera ni bolj pomembna kot manj ali bolj stroga kazen pri sodniku?

Kaj pa pravijo izkušnje? Koliko sodnikov je že odgovarjalo za svoje napake? Na tiste najbolj očitne nas opozori »Evropa«, posledice pa nosimo državljani. Zdravnike, ki bi odgovarjali za svoje napake, lahko v naši državi preštejemo na prste ene roke. Tudi profesorji na univerzi za prav veliko napak – do sedaj – še niso odgovarjali. Ali pa še bolj nazorna primerjava: Če bi inženirji in drugi, ki delamo na tehničnem področju, tako slabo delali kot nekateri sodniki ali drugi državni uradniki, ne bi imeli Revoza, Gorenja, ne Litostroja in ne številnih drugih podjetij.

Od kod pa imamo državni uslužbenci plače?

Zelo pogosto slišimo, da lahko profesorji in zdravniki zraven redne službe zaslužijo še popoldne in da je sodnikom to onemogočeno. Vsi pa vemo, da sodniki pišejo knjige in predavajo na številnih seminarjih. Verjetno pa jih ne bi nihče preganjal, če doma obdelujejo kmetijo in si pridelajo hrano. Tudi zdravniki in profesorji imamo konkurenčno klavzulo. Kar pomeni, da tistih del, za katera smo zadolženi v redni službi, popoldne ne smemo opravljati.

Kaj pa nevarnost pri opravljanju poklica? Sodniki vedno zatrjujejo, da je njihovo delo nevarno. Pred nedavnim je neznanec z eksplozivom napadel hišo neke sodnice. Pri eksploziji ni bil nihče resno poškodovan. Več dni smo v sredstvih javnega obveščanja poslušali ta poročila. Celotno ministarstvo za pravosodje se je resno odzvalo na ta incident. To je dobro.

Ko pa je pred dnevi študent z nožem zabodel profesorja na ljubljanski univerzi, da je ta komaj preživel, je bila novica mnogo manj izpostavljena. Tudi zdravnike so pacienti že fizično napadli.

Iz povedanega sledi, da so sodniki najbolj »negovani« v tej družbi, za njimi zdravniki, daleč za njimi pa redni profesorji na univerzah.

Janez Tušek